

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 6. joulukuuta 2021
(OR. en)

14741/21

AGRI 611
AGRIFIN 153
AGRIORG 142
FOOD 60
DENLEG 98
PECHE 473

ILMOITUS

Lähtettäjä: Neuvoston pääsihteeristö

Vastaanottaja: Neuvosto

Kom:n asiak. nro: 13761/21 + ADD 1-3

Asia: Neuvoston päätelmät valmiussuunnitelmasta elintarvikehuollon ja elintarviketurvan varmistamiseksi kriisiaikoina
– *Hyväksyminen*

Maatalouden erityiskomitea hyväksyi 6. joulukuuta 2021 tämän ilmoituksen liitteessä olevan, edellä mainittua asiaa koskevan päätelmäehdotuksen, jotta neuvosto (maatalous ja kalastus) voisi hyväksyä sen istunnossaan 12.–13. joulukuuta 2021.

**Neuvoston päätelmät valmiussuunnitelmasta elintarvikehuollon ja elintarviketurvan
varmistamiseksi kriisiaikoina**

Euroopan unionin neuvosto, joka

PALAUTTAA MIELEEN SEURAAVAT:

- yhteisen maatalouspolitiikan (YMP) ja yhteisen kalastuspolitiikan (YKP) perussopimuksen mukaiset tavoitteet elintarvikehuollon ja elintarviketurvan osalta,
 - komission vuoden 2020 strategisen ennakointiraportin, jonka keskeisenä aiheena oli selviytymiskyky,
 - pelloilta pöytään -strategian ja neuvoston 19. lokakuuta 2020 antamat päätelmät pelloilta pöytään -strategiasta, joissa neuvosto pani tyytyväisenä merkille komission aikomuksen laatia valmiussuunnitelma, jonka tarkoituksena on varmistaa elintarvikehuolto ja elintarviketurva kriisiaikoina,
 - neuvoston 23. marraskuuta 2021 antamat päätelmät varautumisen, toimintakyvyn ja selviytymiskyvyn vahvistamiseksi tulevien kriisien varalta, joilla pyritään tehostamaan EU:n kollektiivista vastausta tuleviin kriiseihin parantamalla erityisesti monialaista ja rajatylittävää kriisinhallintaa korostaen samalla, että kriisitoimenpiteiden olisi oltava väliaikaisia, oikeasuhtaisia ja täysin koordinoituja ja niiden tavoitteena olisi oltava palauttaa mahdollisimman pian sisämarkkinoiden normaali toiminta.
1. **PALAUTTAA MIELEEN** EU:n maatalous-, kalastus, vesiviljely- ja elintarvikealojen strategisen roolin turvallisten, ravitsevien, kohtuuhintaisten ja kestävä tuotannon mukaisten elintarvikkeiden riittävän ja monipuolisen tarjonnan varmistamisessa ihmisille kaikkina aikoina, myös kriisitilanteissa, ja sisämarkkinoiden merkityksen tässä yhteydessä, sillä ne takaavat tavaroiden, ihmisten, elävien eläinten, palveluiden ja pääoman vapaan liikkuvuuden.

2. **TOTEAA**, että elintarvikkeiden tuotantokapasiteettiin ja jakeluun elintarvikeketjussa vaikuttavat yhä enenevässä määrin epävarmuus sekä hintojen ja tarjonnan epävakaumus, jotka johtuvat erityisesti ilmastonmuutoksesta ja siihen liittyvistä sään ääri-ilmiöistä, ympäristön tilan heikentymisestä, kasvien ja eläinten terveyteen liittyvistä kysymyksistä ja keskeisten tuotantopanosten (esimerkiksi rehun ja rehun lisäaineiden, lannoitteiden, energian, työvoiman jne.) saatavuudesta ja hinnasta sekä myös elintarvikejärjestelmien ulkopuolisista riskeistä.
3. **KOROSTAA**, että EU:n elintarvikejärjestelmä on todistanut selviytymiskykynsä ja toimivuutensa covid-19-pandemian aikana, vaikka jotkin alat ovat kohdanneet haasteita terveyteen liittyvien toimenpiteiden, henkilöiden ja tavaroiden, myös maatalouden tuotantopanosten ja pakkausmateriaalien liikkuvuuden lyhyen aikavälin ongelmien sekä elintarvikepalveluiden sulkemisen seurauksena.
4. **TOTEAA**, että EU:n tason nopeat ja koordinoitujen toimet, kuten vihreät kaistat, raja- ja kausityöntekijöiden liikkuvuus, EU:n lisätuki, mukautetut valtiontukisäännöt, avoimet kauppavirrat, läpinäkyvyys ja viestintä, auttoivat pahimpien alkuvaikeuksien yli, mutta **KATSOO** kuitenkin, että covid-19-pandemia on osoittanut puutteita, jotka olisi korjattava, jotta elintarvikealan selviytymiskykyä voidaan edelleen parantaa ja mahdollistaa yhdenmukainen lähestymistapa sekä EU:n tasolla että yhteistyössä kolmansien maiden kanssa.
5. **ON YHTÄ MIELTÄ** siitä, että tehokkaampi monialainen ja rajatylittävä koordinointi sekä yhteistyö EU:n tasolla on olennaista, jotta kriiseihin, myös elintarvikehuoltoon ja elintarviketurvaan liittyviin kriiseihin, voidaan reagoida tehokkaasti ja **KOROSTAA**, että kansallista ja EU:n toimivaltaa on kunnioitettava ja pohjattava olemassa oleviin EU-mekanismiin sekä tarpeen tullen vahvistaa niitä välttämättä kuitenkin kaksinkertaista työtä ja päällekkäisyyksiä.
6. **SUHTAUTUU MYÖNTEISESTI** komission tiedonantoon valmiussuunnitelmasta elintarvikehuollon ja elintarviketurvan varmistamiseksi kriisiaikoina, jossa keskitytään valmiuteen ja pyritään tunnistamaan puutteet ja parantamaan kriisinhallintaa.

7. **ON YHTÄ MIELTÄ** siitä, että olemassa oleva elintarvikehuoltoon koskeva EU:n politiikkakehys, mukaan lukien yhteinen maatalouspolitiikka ja yhteinen kalastuspolitiikka, sisältää jo laajan valikoiman toimia, joilla pyritään vahvistamaan elintarvikealan selviytymiskykyä tehokkailla ja oikea-aikaisilla toimilla kriisitilanteissa, **TOTEAA**, että YMP:n kriisitilanteita koskevia toimenpiteitä ei tarkistettu viimeisimmässä uudistuksessa, ja **PANEE MERKILLE** jäsenvaltioiden tasolla perustetut varautumis- ja kriisinhallintamekanismit, mukaan lukien strategisia varastoja koskevat vapaaehtoiset lähestymistavat joissakin jäsenvaltioissa.
8. **ON YHTÄ MIELTÄ** siitä, että EU:n tason jatkotoimien olisi perustuttava näihin poliittisiin välineisiin, ja **ON YHTÄ MIELTÄ** siitä, että EU:n tason toimissa olisi keskityttävä koordinoinnin tehostamiseen ja valmiussuunnittelun parantamiseen muun muassa vaihtamalla tietoja olemassa olevista kansallisen tai alueellisen tason parhaista käytännöistä.
9. **TUKEE** tässä yhteydessä komission aikomusta perustaa pysyvä Euroopan elintarviketurvan kriisivalmius- ja kriisinhallintamekanismi, johon osallistuvat jäsenvaltioiden viranomaiset ja asianmukaisessa erikseen määriteltävässä muodossa ne kolmannet maat, joiden elintarvikeketju on yhdentynyt EU:n kanssa, sekä sidosryhmät, jotka edustavat elintarvikeketjun kaikkia vaiheita ja aloja, jotka tukevat ketjun toimintaa ja elintarvikkeiden tuotannossa tarvittavia tuotantopanoksia tai erilaisia tavaroita ja materiaaleja tuottavia teollisuudenaloja.
10. **TOISTAA**, että toissijaisuusperiaate ja jäsenvaltioiden erityispiirteet olisi otettava huomioon valmiussuunnitelmien järjestämisessä kansallisella ja EU:n tasolla, mukaan lukien yhden viranomaisen nimeäminen kustakin jäsenvaltiosta koordinoitua ja yhteydenpitoa varten, ja **KOROSTAA** tarvetta välttää hallinnollisen taakan lisääntymistä.
11. **ON YHTÄ MIELTÄ** siitä, että komission tulisi kutsua Euroopan elintarviketurvan kriisivalmius- ja kriisinhallintamekanismin puitteissa perustettu asiantuntijaryhmä säännöllisesti koolle ja aktivoida mekanismi välittömästi ja niin usein kuin on tarpeen, mikäli jokin kriisi uhkaa EU:n elintarvikehuoltoon ja elintarviketurvaan.

12. **SUHTAUTUU MYÖNTEISESTI** komission aikomukseen toteuttaa tutkimus, jossa tarkastellaan elintarvikeketjun riskejä, haavoittuvuuksia ja kriittistä infrastruktuuria, mukaan lukien hyödykkeet tai raaka-aineet, joiden osalta EU on riippuvainen hyvin rajallisesta määrästä hankintalähteitä tai EU:n tuotanto on hyvin puutteellista, kunnioittaen samalla jäsenvaltioiden kansallisia turvallisuussääntöjä ja varmistaen arkaluonteisten tai luottamuksellisten tietojen asianmukaisen käsittelyn.
13. **ON YHTÄ MIELTÄ** siitä, että on tarpeen pohtia tapoja torjua havaittuja riskejä ja haavoittuvuuksia tai lievittää niitä, mukaan lukien rakenteelliset ongelmat, jotka vaarantavat elintarvikeketjut, kuten ilmastonmuutoksesta ja alkutuottajien erityisen suuresta altistumisesta johtuvat ongelmat. Olisi myös otettava huomioon kriisiaikoina esiintyville häiriöille kaikkein alttiimpien EU:n alueiden erityistilanne, mukaan lukien syrjäisimmät alueet, syrjäiset alueet, vuoristoseudut, saaret ja saarivaltiot.
14. **TOTEAA**, että olisi aiheellista harkita olemassa olevan maatalous- ja kalastusmarkkinoiden seurantakeskuksen toiminnan täydentämistä erityisillä tulostauluilla, joilla seurataan elintarvikehuoltoa ja elintarviketurvaa ja – pitäen mielessä yhteydet kansainvälisiin markkinoihin – ottaa huomioon maatalousmarkkinatietojärjestelmän (AMIS) tärkeä rooli siinä.
15. **SUHTAUTUU MYÖNTEISESTI** aikomukseen laatia Euroopan elintarviketurvan kriisivalmius- ja kriisinhallintamekanismin puitteissa suosituksia keinoista parantaa lyhyiden ja pitkien elintarvikeketjujen välisten hankintalähteiden moninaisuutta sekä elintarvikehuoltoa ja elintarviketurvaa koskevan kriisiviestinnän suuntaviivoista, **TOTEAA** samalla avoimen, läpinäkyvän ja sääntöihin perustuvan kansainvälisen kaupan ja markkinasuuntautuneen yhteisen maatalouspolitiikan merkityksen tässä suhteessa ja **KEHOTTA** komissiota esittämään menetelmän, jolla tällaisia suosituksia laaditaan asiantuntijaryhmän kokouksissa.
16. **PANEE MERKILLE** komission aikomuksen toteuttaa tutkimus tietotekniikan roolista markkinoiden avoimuuden parantamisessa erityisesti kriisiaikoina ja **ON YHTÄ MIELTÄ** siitä, että on myös hyödyllistä luoda asianomaisten yksityisen sektorin organisaatioiden yhteyshenkilöiden verkosto ja toteuttaa tarvittavat toimenpiteet arkaluonteisten tietojen suojaamiseksi.

17. **KOROSTAA** tehostetun strategisen ja kriisiviestinnän merkitystä ja **TOTEAA**, että on tärkeää jakaa EU:n toimielimille tietoja esimerkiksi raportoimalla säännöllisesti valmiustasosta, muun muassa maailmanlaajuisesta tilanteesta, sekä Euroopan elintarviketurvan kriisivalmius- ja kriisinhallintamekanismin toimista, kunnioittaen samalla jäsenvaltioiden turvallisuusarviota.
18. **TOISTAA**, että disinformaation ja tiedon manipuloinnin välttämiseksi ja kansalaisten luottamuksen varmistamiseksi on tärkeää tiedottaa sidosryhmille ja yleisölle varhaisessa vaiheessa, säännöllisesti ja avoimesti.
-